

1 Melyek a polgári ügyekben alkalmazott határidők típusai?

A polgári törvénykönyv általános részének (*tsiviilseadustiku üldosa seadus*) a határidőkkel és az esedékességi napokkal kapcsolatos rendelkezései vonatkoznak az eljárási határidők kiszámítására, ha a törvény másképp nem rendelkezik. A polgári törvénykönyv általános része 134. szakaszának (2) bekezdése értelmében a határidőt években, hónapokban, hetekben, napokban, órákban, rövidebb időegységekben vagy olyan eseménnyel adják meg, amely feltétlenül be fog következni. A határidő a határidő megkezdésére okot adó esemény naptári napját vagy megtörténtét követő napon kezdődik, és az esedékesség napján jár le. Ha az esedékesség napját napokban vagy hosszabb időegységben számított határidő alapján adják meg, a határidő az esedékesség napján 24:00 órakor jár le, ha a törvény másképp nem rendelkezik. Ha valamely határidőn belül szándéknyilatkozatot adnak át egy gazdasági vagy szakmai tevékenységet végző személynek, illetve az adott személlyel kapcsolatban a határidőn belül cselekményt hajtanak végre, erre legkésőbb az esedékesség napján kerül sor az azon a helyen érvényes szokásos munkaidő végéig, ahol a szándéknyilatkozatot átadják vagy a cselekményt végrehajjták. Ha az eljárási cselekményre a bíróság területén kerül sor, a bíróság munkanapjának vége tekintendő a határidő lejártának.

2 Az 1971. június 3-i 1182/71/EGK, Euratom rendelet szerinti munkaszüneti napok listája

A munkaszüneti napokról az állami ünnepekről és a nemzeti jelentőségű napokról szóló törvény (*pühade ja tähtpäevade seadus*) rendelkezik. Ezek a következők:

Február 24. – a függetlenség napja, az Észk Köztársaság kikiáltásának évfordulója;

Január 1. – újév napja;

Nagypéntek;

Húsvétvasárnap;

Május 1.

Pünkösd;

Június 23. – a győzelem napja;

Június 24. – nyári napforduló;

Augusztus 20. – a függetlenség visszaszerzésének napja;

December 24. – szenteste;

December 25. – karácsony első napja;

December 26. – karácsony másnapja.

3 Melyek a különböző polgári eljárásokban alkalmazott határidőkre vonatkozó általános szabályok?

A polgári perrendtartás (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*) 62. szakasz (1) bekezdése értelmében a polgári törvénykönyv általános részének a határidőkkel és az esedékességi napokkal kapcsolatos rendelkezései vonatkoznak az eljárási határidők kiszámítására, ha a törvény másképp nem rendelkezik.

4 Amennyiben egy nyilatkozatot vagy eljárási cselekményt határidőn belül kell megtenni, mi a határidő kezdő időpontja?

Az általános szabályt a polgári törvénykönyv általános része 135. szakaszának (1) bekezdése írja elő, amelynek értelmében a határidő a határidő megkezdésére okot adó esemény naptári napját vagy megtörténtét követő napon kezdődik, ha a törvény vagy valamely szerződés másképp nem rendelkezik. A bíróság által kijelölt határidő a határidőt kijelölő okirat kézbesítésének napját követő napon kezdődik, ha nem rendelkeztek másképp a határidő kifizéséről. Ha az okiratot nem kell kézbesíteni, a határidő a határidő kifizéséről szóló értesítéssel kezdődik (a polgári perrendtartás 63. szakasza).

5 A határidő kezdő időpontját érintheti vagy módosíthatja-e az okiratok továbbításának vagy kézbesítésének módja (végrehajtó vagy postai szolgáltatás útján történő személyes kézbesítés)?

Nem. A polgári perrendtartás kimondja, hogy a bíróság által kijelölt határidő az eljárási okirat kézbesítésének napját követő napon kezdődik. Ez az okiratok valamennyi kézbesítési módjára vonatkozik.

6 Ha a határidő számításának kezdete egy esemény bekövetkezéséhez kötődik, akkor a határidő számításakor figyelembe veszik-e az esemény bekövetkezésének napját?

Nem. A polgári törvénykönyv általános része 135. szakaszának (1) bekezdése értelmében a határidő a határidő megkezdésére okot adó esemény naptári napját vagy megtörténtét követő napon kezdődik, ha a törvény vagy valamely szerződés másképp nem rendelkezik.

7 Ha a határidő napokban van kifejezve, akkor a feltüntetett napok száma naptári napokat vagy munkanapokat jelöl?

A polgári törvénykönyv általános része 136. szakaszának (9) bekezdése értelmében a határidők megállapításának alkalmazásában egy nap az éjféltől éjfélig terjedő időszak. Ezért ha a határidőt napokban adják meg, a napok száma naptári napokat jelent.

8 Ha a határidő hetekben, hónapokban vagy években van kifejezve?

Az eljárási határidőket főszabály szerint napokban határozzák meg.

A határidőt hónapokban állapítják meg, ha például nem nyújtható be fellebbezés a határidő lejártával. A polgári perrendtartás 632. szakasza értelmében fellebbezés az ítéletnek a fellebbező részére történt kézbesítését követő 30 napon belül nyújtható be, de legkésőbb 5 hónappal az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően. Az ítélet kihirdetését követő 5 hónap elteltével akkor sem nyújtható be fellebbezés, ha a kézbesítést és az ítélet kihirdetését követő 5 hónapos időszak végéig kevesebb, mint 30 nap van hátra. Ezt az abszolút korlátozást a jogbiztonság érdekében vezették be. Hasonló 5 hónapos abszolút fellebbezési korlátozást vezettek be például a bírósági döntések elleni fellebbezések vagy a semmisségi panaszok esetén is.

Években megállapított határidő például egy állami illeték vagy biztosíték visszatérítése iránti kereset elévülési határideje – a követelés 2 évvel a biztosíték vagy az állami illeték kifizetése évének vége után jár le, de nem azelőtt, hogy az eljárás hatályba lépő ítélettel lezárult. Ez azonban a követelés elévülési ideje, nem pedig eljárási határidő – az ilyen időkeretet sem meghosszabbítani, se visszaállítani nem lehet.

A követelés elévülési idejét is években is állapítják meg. Ez sem eljárási határidő. A polgári törvénykönyv általános részének 143. szakasza értelmében a bíróság csak az adós kérésére veszi figyelembe a követelés elévülését.

9 Mikor jár le a hetekben, hónapokban vagy években kifejezett határidő?

A határidő az esedékesség napján jár le. Ha a határidőt hetekben fejezik ki, az esedékesség napja az utolsó hét megfelelő napja. Ha a határidőt hónapokban fejezik ki, az esedékesség napja az utolsó hónap megfelelő napja. Ha a határidőt években fejezik ki, az esedékesség napja az utolsó év megfelelő hónapja és napja. Ha a hónapokban vagy években megállapított határidő napja a lejárat hónapjában hiányzik, a hónap utolsó napja tekintendő az esedékesség napjának (a polgári törvénykönyv általános része 136. szakaszának (2)–(5) bekezdése).

10 Ha a határidő szombaton, vasárnap vagy állami ünnepnapon, illetve munkaszüneti napon jár le, meghosszabbodik-e a következő munkanapig?

Igen. A polgári törvénykönyv általános része 136. szakaszának (8) bekezdése kimondja, hogy ha egy szándéknyilatkozat vagy egy kötelezettség végrehajtásának határideje ünnepnapon vagy egyéb munkaszüneti napon jár le, a munkaszüneti napot követő első munkanap tekintendő az esedékesség napjának.

11 Vannak olyan körülmények, amelyek fennállása esetén meghosszabbodnak a határidők? Milyen feltételek mellett lehet hivatkozni az ilyen meghosszabbodásra?

A polgári perrendtartás 64. szakaszának (1) bekezdése értelmében a bíróság indokolással ellátott kérvény vagy a saját kezdeményezése alapján alapos indokkal meghosszabbíthatja az általa kitűzött eljárási határidőt. Egynél több alkalommal a határidő csak a másik fél beleegyezésével hosszabbítható meg.

12 Melyek a fellebbezési határidők?

A fellebbezést az ítéletnek a fellebbező részére történő kézbesítését követő 30 napon belül, de legkésőbb 5 hónappal az elsőfokú bíróság (*esimese astme kohus*) ítéletének kihirdetését követően kell benyújtani (a polgári perrendtartás 632. szakaszának (1) bekezdése). Azonban léteznek kivételek ez alól a főszabály alól:

Ha ítélethozatal esetén a megyei bíróság (*maakohus*) az ítélet rendelkező részében kimondja, hogy ha az alkalmazandó általános hatályú jogszabály ellentétes az Alkotmánnyal (*põhiseadus*), és megtagadja az alkalmazását, a fellebbezési időszak addig nem kezdődik el, amíg a Legfelsőbb Bíróság (*Riigikohus*) alkotmányos felülvizsgálati eljárásban nem hoz határozatot a nem alkalmazott általános hatályú jogszabályról.

Ha a fellebbezési időszak alatt kiegészítő ítéletet hoznak egy ügyben, a fellebbezési időszak az eredeti ítélet vonatkozásában is a kiegészítő ítélet kihirdetésének napján kezdődik. Az olyan esetekben, amikor hiányzik az ítélet leíró része vagy indokolása, és ezt pótolják, a fellebbezési időszak a teljes ítélet kihirdetésének napján újra kezdődik.

Ha a felek megállapodást kötnek, amelyről tájékoztatják a bíróságot, a fellebbezési időszak megrövidíthető vagy legfeljebb az ítélet kihirdetését követő 5 hónappal meghosszabbítható.

13 Módosíthatják-e a bíróságok a határidőket (különösen a személyes megjelenésre vonatkozó határidőket), vagy kitzúzhatnak-e hatánapot a megjelenésre?

A polgári perrendtartás értelmében a bíróság a kérvény vagy a kérelem, illetve az arra vonatkozó válasznyilatkozat kézhezvételét követően haladéktalanul vagy a nyilatkozattételi határidő lejártát követően kitűzi a bírósági tárgyalás időpontját. A bíróság a válasznyilatkozat beérkezését vagy a nyilatkozattételi határidő lejártát megelőzően is kitzúzhatja a bírósági tárgyalás időpontját, ha a válasznyilatkozattól függetlenül feltehetően bírósági tárgyalásra lesz szükség az ítélethozatalhoz, vagy ha a tárgyalás haladéktalan kitzúzása az adott körülmények között más okokból ésszerű. Ha a bíróság nem igényel válasznyilatkozatot, a kérvény vagy a kérelem kézhezvételét követően haladéktalanul kitűzi a bírósági tárgyalás időpontját. Ha lehetséges, a bíróság kikéri és figyelembe veszi az eljárásban részt vevő felek véleményét a bírósági tárgyalás kitzúzésekor.

A bíróság csak alapos indokkal törölhet egy tárgyalást, módosíthatja az időpontját vagy halaszthatja el (a polgári perrendtartás 352. szakasz (1) bekezdése).

14 Ha tartózkodási helyére tekintettel a fél hivatkozhatna a határidő meghosszabbodására, és az őt érintő cselekményről olyan helyen értesítik, ahol a tartózkodási hellyel rendelkező személyek nem hivatkozhatnak az ilyen meghosszabbodásra, ez a személy elveszíti-e az ilyen határidőre való hivatkozás jogát?

Ha az eljárásra az ésszerű eljárásjogi törvénynek megfelelően kerül sor, az érintett fél nem veszti el azt a jogát, hogy az eljárási határidőt kiterjesszék kizárólag azon az alapon, hogy ez a határidő kiterjeszhető-e vagy sem azon a helyen, ahol értesült a cselekményről.

15 Melyek a határidők elmulasztásának következményei?

Ha az eljárási cselekményre nem kerül sor időben, az eljárásban részt vevő fél nem jogosult az eljárási cselekmény későbbi végrehajtására, kivéve, ha a bíróság visszaállítja a törvényileg előírt határidőt, meghosszabbítja az általa kitzűzött határidőt, vagy meghallgatást tart az eljárásban részt vevő fél által benyújtott kérvénnyel, kérelemmel, bizonyítékkal vagy tiltakozással kapcsolatban. Ez független attól, hogy az eljárásban részt vevő felet figyelmeztették-e előzetesen az ilyen következményekkel kapcsolatban.

16 A határidő lejártá esetén milyen jogorvoslati eszközök állnak a mulasztó fél rendelkezésére?

Ha a bíróság az alperes távolléte miatt mulasztási ítéletet hoz, az alperes a mulasztási ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérvényt nyújthat be (a polgári perrendtartás 415. szakasza). Az alperes a mulasztási ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérvényt nyújthat be, ha a mulasztási ítélethez vezető mulasztása alapos okkal történt. A keresetre adott válasz elmulasztására vagy a bírósági tárgyalásról való távolmaradásra és erről a bíróság értesítésének elmulasztására alapos indokot jelent elsősorban a közlekedési fennakadás, valamely fél váratlan megbetegedése vagy a hozzá közel álló személyek váratlan súlyos betegsége, amiért az adott fél elmulasztott válaszolni a keresetre vagy nem jelent meg a bíróságon és nem küldött képviselőt maga helyett (422. szakasz (1) bekezdés).

A mulasztási ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérvény attól függetlenül benyújtható, hogy volt-e alapos indok a távolmaradásra, ha:

a keresetre adott válasz elmulasztása esetén a keresetet nem aláírás ellenében történő személyes átvétel útján vagy elektronikusan kézbesítették az alperesnek vagy a képviselőjének;

a bírósági tárgyalásról való távolmaradás esetén az idézést nem aláírás ellenében történő személyes átvétel útján vagy nem bírósági tárgyaláson vagy elektronikusan kézbesítették az alperesnek vagy a képviselőjének;

a mulasztási ítéletnek nem volt törvényes alapja.

A mulasztási ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérvény a mulasztási ítélet kézbesítését követő 30 napon belül nyújtható be. Ha a mulasztási ítélet kihirdetéssel kézbesítik, a mulasztási ítélet hatályon kívül helyezése iránti kérvény az attól számított 30 napon belül nyújtható be, hogy az alperes értesült a mulasztási ítéletről vagy a mulasztási ítélet végrehajtását kezdeményező eljárásról. Ha a perújrafelvételt követően újabb mulasztási ítéletet hoznak az alperes ellen, az alperes csak az alapján fellebbezhet ellene, hogy elmulasztotta ellenőrizni a mulasztási ítélet meghozatalának feltételeit.

Utolsó frissítés: 19/04/2021

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.